

POSTANOWIENIE

Dnia 27 czerwca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Joanna Lemańska (przewodniczący)
SSN Grzegorz Pastuszko (sprawozdawca)
SSN Mirosław Sadowski

w sprawie z protestu A. O.
przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej,
z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej i Prokuratora
Generalnego,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych
w dniu 27 czerwca 2025 r.,

pozostawia protest bez dalszego biegu.

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski

[D.Z.]

UZASADNIENIE

A. O. (dalej: „wnosząca protest”) pismem z 16 czerwca 2025 r. wniosła do Sądu Najwyższego „protest wyborczy przeciwko ważności wyborów na Prezydenta RP”. W proteście tym sformułowała następujące zarzuty:

„1. Kodeks Wyborczy zawiera sprzeczne zapisy - Ustawodawca swoim działaniem spowodował, iż każde postanowienie PKW czy też Sądu Najwyższego obarczone jest bezprawiem. Dodatkowo ustawodawca nie dostosował przepisów

do realiów, w ustawie brak jest uregulowań prawnych w sprawie prowadzenia kampanii w internecie.

2. Kodeks Wyborczy posiada nieprzejrzyste zapisy, co w mojej ocenie było powodem ustalenia błędnych wniosków przez Sąd Najwyższy rozpatrujący mój protest w 2020 roku.

3. Osoby uprawnione w tym Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej, marszałek Sejmu, marszałek Senatu, Premier rządu, prezesi Sądu Najwyższego, Naczelnego Administracyjnego, nie skierowali ustawy - Kodeksu Wyborczego do Trybunatu Konstytucyjnego w celu usunięcia wad prawnych, które to czynią wspomnianą ustawę sprzeczną z polską Konstytucją, która również tak jak kodeks Wyborczy zawiera sprzeczne zapisy.

4. Kodeks Wyborczy jest ustawą kryminogenną”.

Prokurator Generalny w piśmie z 26 czerwca 2025 r. wniósł o pozostawienie protestu bez dalszego biegu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 ze zm.) wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb przeprowadzania wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej oraz warunki ważności tych wyborów określa ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn. Dz.U. 2025, poz. 365, dalej: „k.wyb.”).

Zgodnie z art. 82 § 1 k.wyb. przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (pkt 2).

Według art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

W nawiązaniu do przywołanych regulacji w orzecznictwie Sądu Najwyższego wskazuje się, że wszelkie zarzuty, inne niż te określone w art. 82 § 1 k.wyb., stanowią wyjście poza przewidziany w kodeksie wyborczym przedmiot protestu, co czyni go niedopuszczalnym (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z: 11 czerwca 2015 r., III SW 60/15; 31 lipca 2020 r., I NSW 2027/20; 31 lipca 2020 r., I NSW 2286/20).

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy stwierdza, że wnosząca protest sformułowała zarzuty, które nie mieszczą się w przedmiotowych granicach instytucji protestu wyborczego. Oznacza to, że niniejszy protest nie spełnia wymogów formalnych określonych w przepisach obowiązującego prawa.

W takiej sytuacji Sąd Najwyższy pozostawia protest bez dalszego biegu. Przesądza o tym art. 322 § 1 k.wyb., z którego jasno wynika, że takie rozstrzygnięcie musi zostać wydane, m.in. jeśli protest nie spełnia warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy, na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 3 k.wyb., orzekł jak w sentencji postanowienia.

[D.Z.]

[a.ł.]

Grzegorz Pastuszko Joanna Lemańska Mirosław Sadowski